

В. О. БОНДАРУК,
магістр права

**МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
«25 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ –
СПРОБА ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ»**

6–7 жовтня 2016 р. в місті Ольштин (Польща) відбулася конференція під назвою «25 lat niepodległej Ukrainy – próba bilansu», співорганізаторами якої виступили Інститут історії та міжнародних відносин при Вармінсько-Мазурському університеті в Ольштині (Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie) (далі – ВМУ) та Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України (далі – Інститут).

У конференції взяли участь науковці з Польщі, України та Словаччини.

З вітальним словом до учасників форуму звернувся декан Гуманітарного факультету ВМУ, до сфери наукових інтересів якого, серед іншого, входить і Кременецький ліцей, професор Анджей Шмит та директор Інституту історії та міжнародних відносин ВМУ професор Ян Ганцевський. Вони зазначили, що проведення спільних наукових заходів є надзвичайно важливим для з'ясування багатьох питань, пов'язаних з історією і сьогоденням України в контексті річниця її незалежності. Розпочав засідання доктор габілітований, професор Євгеніуш Міронович з Білостоцького Університету. Він проаналізував інтеграційну політику «помаранчевої коаліції» України стосовно Заходу, із виявленням причин її невдачі. Продовжив сесійне засідання уродженець Тернополя доктор габілітований, професор Генріх Стронський з ВМУ з темою доповіді «Між Сходом і Заходом. Злети і падіння зовнішньої політики незалежної України 1991–2016», яка викликала жваві дискусії та обговорення.

Актуальне питання декомунізації в Україні за допомогою інформативної презентації було висвітлено доктором габілітованим Антоніною Козирською з університету Миколи Коперника в м. Торунь.

Завідувач відділу Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, професор Ігор Усенко у своїй доповіді «Проблеми правового режиму мов у незалежній Україні» привернув увагу до еволюції ідеї поєднання особливого статусу української мови і вільного розвитку всіх мов, проблеми офіційної, регіональних мов та браку механізму реалізації багатьох нормативних положень. Наголосив на бажаності максимальної деполітизації правового регулювання мовно-культурних відносин.

Кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Анастасія Іванова спробувала охарактеризувати незалежну Україну як правонаступника Української держави початку ХХ ст., проаналізувавши в цьому контексті ряд сучасних конституційних актів. PhD Петр Байор з Ягеллонського університету зробив аналіз польсько-українського стратегічного партнерства. Доктор політичних наук, професор Володимир Горбатенко охарактеризував політичні ризики для незалежності України і напрями вдосконалення стратегії націо-

нальної безпеки, виділивши їх у два блоки (зовнішньополітичні і внутрішньополітичні). PhD Ірина Недошитко з Тернопільського національного економічного університету доповіла про Українську діаспору США і незалежність України. Представник Університету Адама Міцкевича в Познані PhD Агнешка Савіч привернула увагу до північних сусідів України, виступивши з доповіддю на тему: «Росіяни: невирішені проблеми перехідного періоду». Не залишилась осторонь проблема кримських татар, висвітленню якої присвятила доповідь PhD Оксана Войтюк з Університету Білостока. PhD Міхал Поважан з Університету Коменського в Братиславі виступив з доповіддю на тему: «Порівняння трансформації словацької, чеської та української прокуратури початку дев'яностих ХХ століття». Розмірковував про успіхи і невдачі трансформації політичної системи України у своїй доповіді PhD Павло Петночка з ВМУ. З заключною доповіддю першого сесійного дня «Європейський освітньо-правовий простір і Україна» виступив магістр права Вадим Бондарук.

Обговорення доповідей та спілкування учасників конференції продовжилося під час прогулянки сучасним розташованим на березі озера і подібним до рекреаційної зони студентським містечком. Після цього учасників було запрошено до урочистої вечері.

Другий день почався з виступу магістерки Олесі Ткачук з Ягеллонського університету у Кракові. Доповідь було присвячено аналізу угоди про асоціацію між Європейським Союзом і Україною. Кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Тетяна Бондарук – старший науковий співробітник Інституту – у своєму виступі зосередила увагу на українській правовій традиції, її визначенні та ролі у побудові сучасної України. Кандидат юридичних наук, доцент Володимир Бірюков висвітлив проблеми утвердження незалежності держави Україна через призму розвитку приватно-правових відносин. PhD Кшиштоф Жегота, ВМУ, виголосив доповідь «Україна в російських геополітичних концепціях на рубежі століть». Старший науковий співробітник Інституту, кандидат юридичних наук Олександр Малишев зосередив увагу на проблемах археологічного права України і Польщі у світлі Мальтійської конвенції, здійснив порівняльний аналіз законодавства про охорону археологічної спадщини в Україні та Республіці Польща. Спробу розібратися в ситуації зі збройним протистоянням на українському Донбасі було здійснено магістром Андрієм Гладієм з Університету Адама Міцкевича в Познані.

Приємною несподіванкою стала присутність та виступ голови об'єднання Українців у Польщі Ольштинського відділення Вармінсько-Мазурського воєводства Степана Мігуса, який зазначив, що регіон «Мазури» є найбільшим за кількістю українців, які проживають у Польщі, і тому місце проведення та міждисциплінарна тема конференції є напрочуд актуальною.

Загалом протягом двох конференційних днів було заслухано 19 доповідей. Після виголошення доповідей кожної тематичної панелі відбувалася жвава дискусія учасників конференції, яка продовжувалася як під час перерв, так і у вільний час. Це дало змогу обговорити значно ширше коло проблем, ніж було заплановано програмою, накреслити перспективні плани подальшої спільної роботи, налагодити наукові і дружні контакти.

Підбиваючи підсумки роботи конференції доктор Генріх Стронський відзначив надзвичайну плідність такого наукового спілкування та його значення у розумінні зокрема польським науковим загалом політико-правових процесів в Україні.

Після урочистого закриття конференції її учасники здійснили екскурсію мальовничими берегами озера Юкел та старовинним середмістям Ольштина.

Окремо слід відзначити організаційно-наукову діяльність ад'юнкта Інституту історії та міжнародних відносин ВМУ PhD Павла Петночки, завдячуючи організаційно-науковій діяльності якого, конференція стала справжньою науковою подією. За результатами конференції готується збірник наукових праць учасників конференції.

С. Г. СТЕЦЕНКО,
доктор юридичних наук

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ В УКРАЇНІ*

Стан, тенденції та перспективи розвитку юридичної освіти й науки, як особливих соціальних інститутів, на даний час є предметом особливої уваги не лише в Україні, а й в усьому світі. Дедалі частіше до різноманітних аспектів освіти, і зокрема правової, звертаються політологи, економісти, соціологи, юристи, педагоги, науковці та ін.

Як справедливо зазначається в чинному законодавстві України, освіта є основою інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Вона є визначальним чинником політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності держави. Освіта відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства. Освіта є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені.

Зрештою, освітня політика, як елемент національної ідеології, визначає не лише внутрішньополітичну ситуацію в країні, а й координує міжнаціональні та міждержавні зв'язки.

Тому від якості освіти і науки вже сьогодні багато в чому залежить майбутнє країни та її місце в міжнародному співтоваристві.

В умовах формування в Україні правової держави роль і значення правового регулювання суспільних відносин набувають особливого значення. Адже головною ознакою моделі держави, що характеризується як правова, є висока врегульованість суспільних відносин, у тому числі в сфері освіти. За роки

---

* Рецензія на працю: Актуальні проблеми юридичної освіти та науки в Україні: монографія / за ред. академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. 361 с.